

Preliminär Analys av Enkät svar om AI-användning på HB: En Översikt för Framtida Diskussioner

Hej,

Här följer en första sammanställning av svaren från enkäten om AI som ni fick för några veckor sedan. Mitt syfte är att bearbeta materialet och sedan publicera en artikel, men jag tänkte att det kan vara intressant för er att få en snabb översikt som underlag för fortsatta diskussioner om AI-användning på HB. För att säkra anonymiteten för deltagarna har jag valt att endast återge ett litet urval av kommentarer som inte kan kopplas till någon särskild person eller avdelning.

Jag uppskattar verkligen att ni tog er tid att delta i undersökningen!

Med vänliga hälsningar

Med vänliga hälsningar/Best regards

Ramón Garrote Jurado

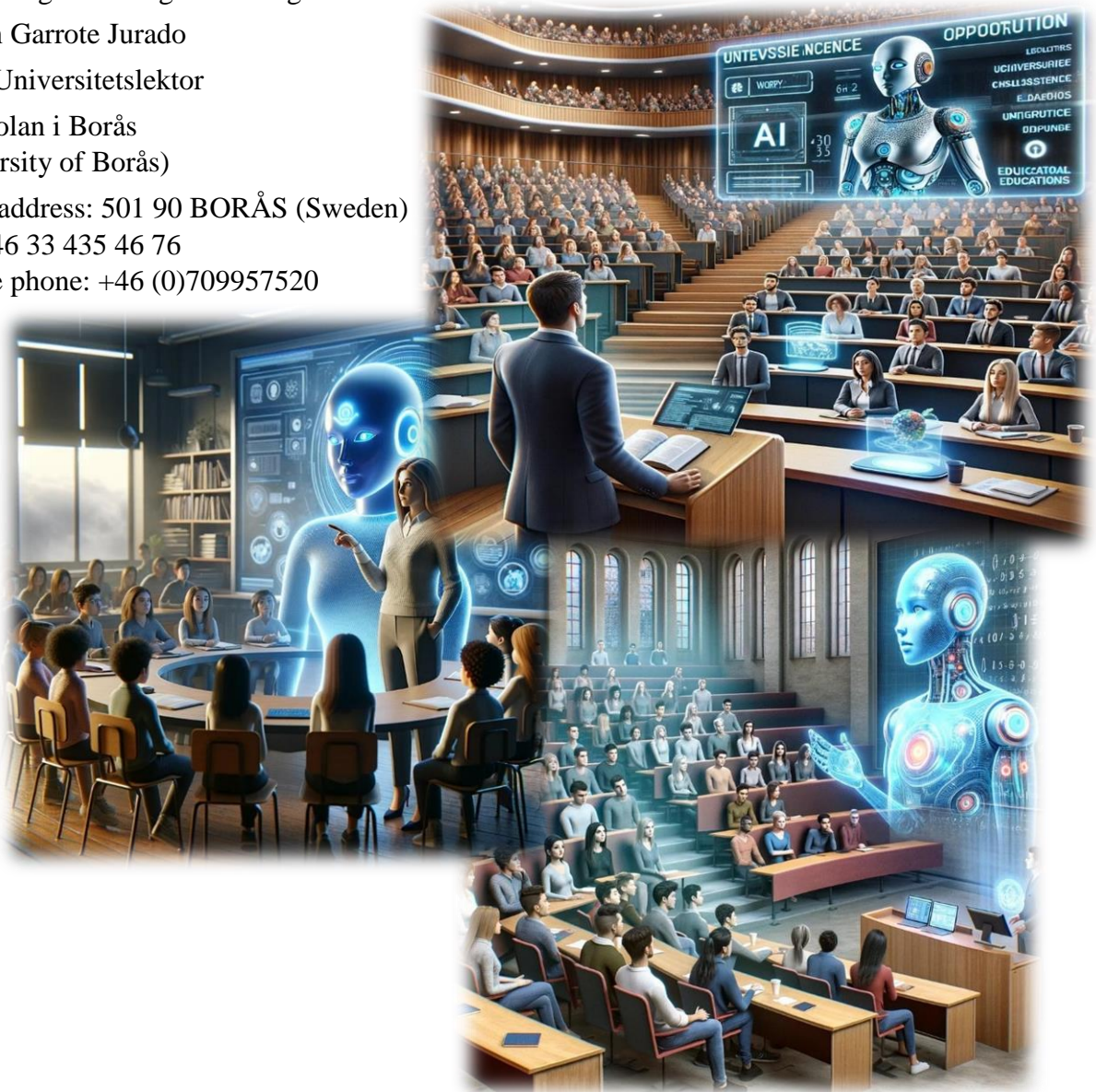
Ph.D, Universitetslektor

Högskolan i Borås
(University of Borås)

Postal address: 501 90 BORÅS (Sweden)

Tel: +46 33 435 46 76

Mobile phone: +46 (0)709957520

Resultat av enkätundersökning av lärares erfarenheter av generativ AI vid Högskolan i Borås

Bakgrund

Inom högre utbildning har användningen av artificiell intelligens (AI) ökat dramatiskt med introduktionen av chatbotar som erbjuder en rad fördelar för både lärare och studenter. Undersökningar under början på 2023 visade att inom 6 månader efter att de första chatbotarna blivit fritt tillgängliga on-line använde många studenter ChatGPT eller liknande verktyg i sina studier.

Det är därför nödvändigt att anpassa användningen av generativ AI för att säkerställa en positiv undervisningsmiljö för både lärare och studenter. I litteraturen har både potentiella fördelar och farhågor diskuterats, i synnerhet diskuteras ofta hur man kan eller bör styra studenternas bruk av AI-verktyg. Nedan är en lista med fördelar och risker som olika författare pekat på.

Potentiella fördelar för Lärare:

1. **Tidsbesparing:** Chatbotar kan hjälpa lärare att spara tid genom att automatisera rutinmässiga uppgifter som att svara på vanliga frågor, tillhandahålla kursinformation och ge påminnelser om deadlines.
2. **Individualiserad Inläring:** Genom att analysera och förstå varje students prestation och inlärningsmönster kan chatbotar erbjuda skräddarsydda rekommendationer och extra resurser, vilket främjar en mer individualiserad inlärningsupplevelse.
3. **Snabb Respons:** Lärare kan använda chatbotar för att omedelbart svara på frågor från studenter, vilket skapar en snabbare och effektivare kommunikationskanal.

Potentiella Fördelar för Studenter:

1. **Tillgänglighet:** Chatbotar är tillgängliga dygnet runt och kan hjälpa studenter omedelbart, vilket är särskilt användbart för distansutbildning och studenter i olika tidszoner.
2. **Stöd i Studieprocessen:** Studenter kan dra nytta av chatbotar för att få hjälp med studiestrategier, planering av studieprogram och tillgång till resurser för att förbättra sin akademiska prestation.
3. **Feedback och Utvärdering:** Chatbotar kan erbjuda omedelbar feedback på studenters arbete, vilket främjar snabbare inläring och förbättring av prestationer.

Några Problem och Utmaningar:

1. **Brist på Mänsklig Interaktion:** Ökad användning av chatbotar kan leda till en minskning av mänsklig interaktion och samarbete.
2. **Kvalitet på Information:** Felaktig eller föråldrad information kan spridas från chatbotar vilket betonar vikten av noggrann kontroll och uppdatering av innehåll.
3. **Integritetsfrågor:** Lagring och användning av personlig information måste hanteras noggrant eftersom vissa användningar av chatbotar kan bryta mot GDPR.
4. **Examinationer:** Examination och bedömning av studenter måste utformas så att examinator kan kontrollera studenternas användning av chatbotar.

- 5. Kompetens:** I framtiden kommer de flesta människor att möta AI-verktyg i olika former, i sitt yrke, sin fritid eller som medborgare. Därför blir en ämnesövergripande kompetens om AI nödvändig inom alla utbildningar.

Resultat av enkäten

Figur 1 Svar på fråga 1

1. I vilka ämnen undervisar du mest?

1. I vilka ämnen undervisar du mest?	Antal svar
Matematik/Teknik/Naturvetenskap	57 (31,7%)
Yrkesämnen inom t.ex. vård och omsorg eller polisutbildning	52 (28,9%)
Humaniora och pedagogik	42 (23,3%)
Ekonomi/Juridik/Administration	29 (16,1%)
Summa	180 (100,0%)

Fördelningen i ämnesgrupper visar att lärare inom matematik/teknik/naturvetenskap var något mer benägna att besvara enkäten än övriga, skillnaderna är dock ganska små och det är rimligt att se svaren som representativa för hela lärarkåren. Däremot är det rimligt att anta att de som besvarat enkäten (ca 50%) är mer intresserade av frågan än de som avstått och att det alltså finns ett behov av mycket grundläggande information om verktyg som ChatGPT och liknande för att alla lärare skall vara medvetna om att studenterna har tillgång till dessa verktyg.

Figur 2 Fördelning av svar på fråga 2

2. Använder du inlämningsuppgifter, såsom essäer eller rapporter för att bedöma studenter?

2. Använder du inlämningsuppgifter, såsom essäer eller rapporter för att bedöma studenter?	Antal svar
Aldrig	13 (6,9%)
Sällan	26 (13,8%)
Vid något tillfälle i de flesta kurser	64 (33,9%)
Ofta	86 (45,5%)
Summa	189 (100,0%)

Kommentarer från respondenter: ”Men håller på att jobba bort / ändra.”; ” Men aldrig som enda examination. Salstenta på alla mina kurser”

Tolkning av svaren på fråga 2: Användningen av essäer och andra inlämningsuppgifter är omfattande och de flesta ämnen berörs av studenternas tillgång till generativ AI. Det gäller alltså att säkerställa rättssäkerheten i bedömning av studenter i skenet av ny digital

teknik. Av kommentarerna kan man se att lärarna är medvetna om problemet och arbetar med lösningar.

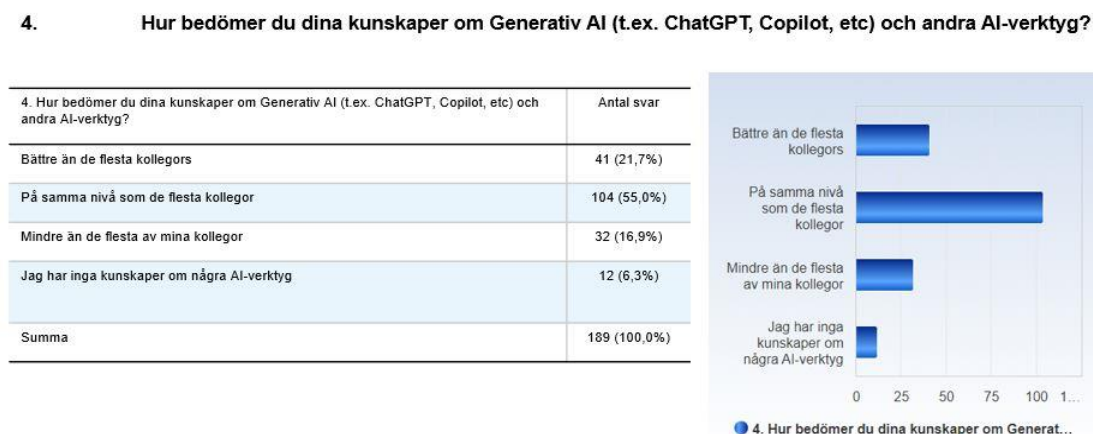
Figur 3 Fördelning av svar på fråga 3

Kommentarer från respondenter: *”Dock inte så omfattande, någon kort föreläsning vid utvecklingsdag tex.”*; *”Nej, men jag skulle vilja göra det om jag bedömde utbildningen eller workshopen som intressant.”*

Tolkning av svaren på fråga 3: Många lärare har börjat sätta sig in frågor om AI i undervisningen och de flesta lärare vill veta mer om AI. Det är bara en liten grupp (ca 10%) som inte vill veta mer, men antagligen finns det fler bland de som inte besvarat enkäten.

Figur 4 Fördelning av svar på fråga 4

Kommentarer från respondenter: *”Mina kunskaper är dåliga, men skulle ändå vilja påstå att de är på samma nivå som de flesta andra på institutionen.”* *” Jag upplever att de flesta av oss inte har jättestora kunskaper, men att vi har grundkunskaper om både potentiella fördelar och nackdelar.”*; *” Många omkring mig har inte ens testat”*.

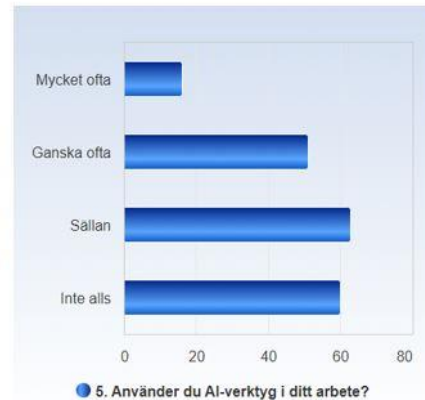

Tolkning av svaren på fråga 4: Fördelningen är väl balanserad, de flesta som besvarat enkäten anser sig vara på samma nivå som sina arbetskamrater, en liten del av lärarna har själva skaffat sig goda kunskaper. Kommentarer bekräftar misstanken att det finns ett antal lärare som inte intresserar sig för AI och inte heller besvarat enkäten.

Figur 5 Fördelning av svar på fråga 5

5. Använder du AI-verktyg i ditt arbete?

5. Använder du AI-verktyg i ditt arbete?	Antal svar
Mycket ofta	16 (8,4%)
Ganska ofta	51 (26,8%)
Sällan	63 (33,2%)
Inte alls	60 (31,6%)
Summa	190 (100,0%)

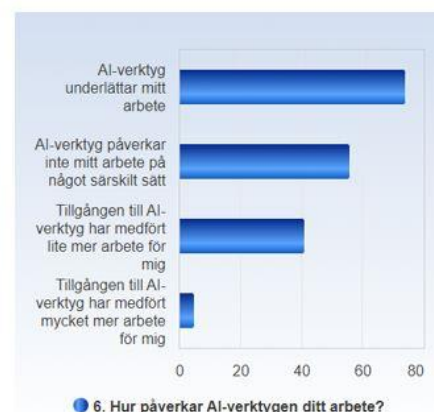
Några kommentarer: ” Ännu inte aktivt i arbetet men som "inspiration"/"dialogpartner", ” Har provat några gånger.”; ” Dagligen för att skapa värde i mina uppgifter”; ”Jag kommer göra det mer och mer.”; ”börjar så smått”

Tolkning av svaren på fråga 5: Det är en mindre del av lärarna som hittills använt de nya AI-verktygen i större omfattning. Däremot har de flesta börjat bekanta sig med t.ex. ChatGPT och funderat på hur de själva och deras studenter skulle kunna utnyttja tekniken.

Figur 6 Fördelning av svar på fråga 6

6. Hur påverkar AI-verktygen ditt arbete?

6. Hur påverkar AI-verktygen ditt arbete?	Antal svar
AI-verktyg underlättar mitt arbete	74 (42,0%)
AI-verktyg påverkar inte mitt arbete på något särskilt sätt	56 (31,8%)
Tillgången till AI-verktyg har medfört lite mer arbete för mig	41 (23,3%)
Tillgången till AI-verktyg har medfört mycket mer arbete för mig	5 (2,8%)
Summa	176 (100,0%)

Tolkning av svaren på fråga 6: Av svaren, men framför allt av kommentarerna, ser vi att många lärare börjat undersöka vad t.ex. ChatGPT och många upplever att deras arbete kan underlättas av de nya verktygen. Många kommentarer visar att lärarna ser både

möjligheter och problem, det senare f.f.a. vid examination och bedömning. Det är främst problem kring inlämningsuppgifter som givit en del lärare extra arbete.

Figur 7 Fördelning av svar på fråga 7

7. Hur tror du att användningen av AI kommer att utvecklas inom högre utbildning framöver?

7. Hur tror du att användningen av AI kommer att utvecklas inom högre utbildning framöver?	Antal svar
Öka kraftigt	127 (67,9%)
Öka något	58 (31,0%)
Förbli oförändrad	2 (1,1%)
Minska	0 (0,0%)
Summa	187 (100,0%)

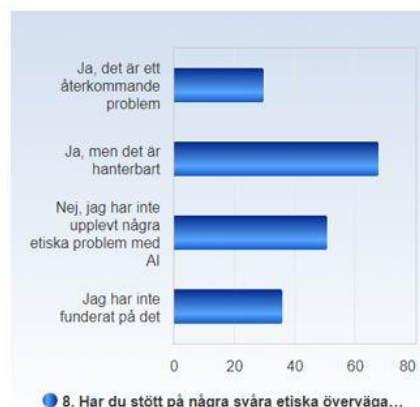
Några kommentarer: ”Precis som ”google” har förändrat saker.”; ”Tror att AI kommer öka och bli en naturlig del t.ex. vid sammanställning av material, utvecklar och fördjupa.”

Tolkning av svaren på fråga 7: De flesta förväntar sig att användningen av generativ AI kommer att öka kraftigt inom utbildningsväsendet och att studenterna dessutom måste vara beredda på att deras framtida arbetsliv påverkas av AI.

Figur 8 Fördelning av svar på fråga 8

8. Har du stött på några svåra etiska överväganden eller bekymmer vid användning av AI inom undervisningen?

8. Har du stött på några svåra etiska överväganden eller bekymmer vid användning av AI inom undervisningen?	Antal svar
Ja, det är ett återkommande problem	30 (16,2%)
Ja, men det är hanterbart	68 (36,8%)
Nej, jag har inte upplevt några etiska problem med AI	51 (27,6%)
Jag har inte funderat på det	36 (19,5%)
Summa	185 (100,0%)

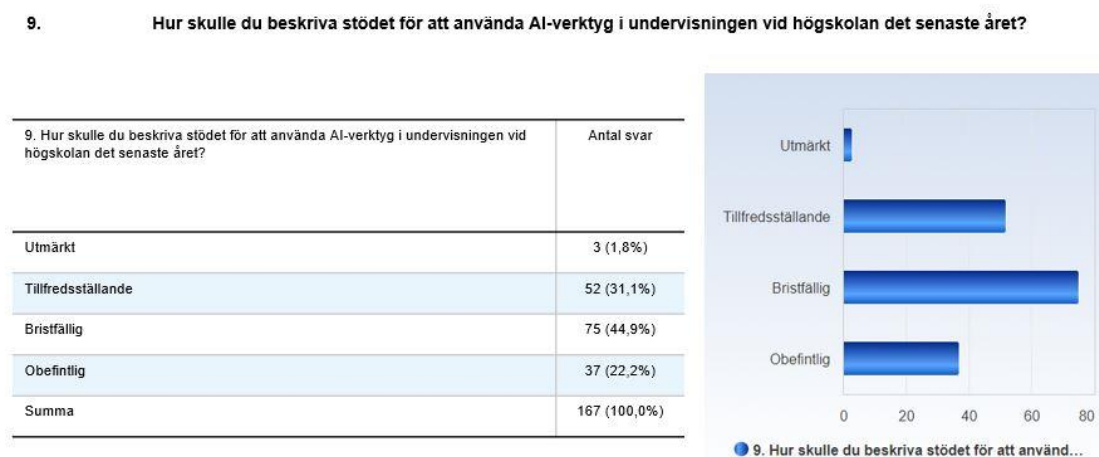

Några kommentarer: ”Etiska övervägandet i huvudsak är att verktygen är utvecklade på olaglig basis”; ”svårt att avgöra om studentarbeten är olovligt AI-genererade, svårt att kontrollera AI-verktygets inlärningsdata och på så vis riskera brister i tillgång på

perspektiv från marginaliserade och små sociala grupper i världen.”; ” Vi finner fler o fler misstänkta fall av fusk mha AI men det är svårt att bevisföra”

Tolkning av svaren på fråga 8: Många lärare funderar på problemet att vissa studenter kan använda AI på ett sätt som läraren inte avsett. De gäller i synnerhet om essäer och andra hemuppgifter används för att examinera och betygsätta kurser.

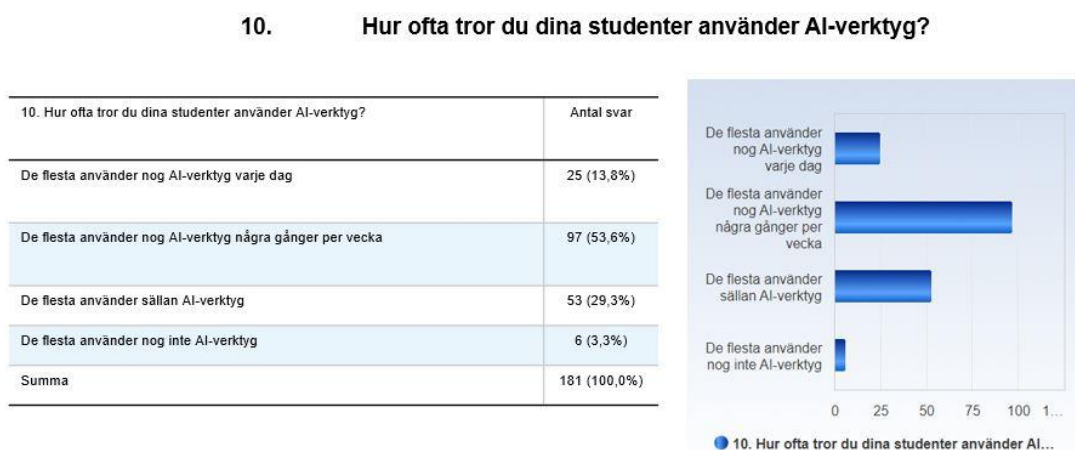
Figur 9 *Fördelning av svar på fråga 9*

Några kommentarer: *”Den typ av stöd som vi behöver för att minska de osäkerhet jag känner inför studenternas arbete handlar mer om tid att ställa om examinationer än att få stöd i AI verktyg - själva verktygen är i sig inte speciellt komplicerade att använda.”; ” Vi har t.ex. inte tillgång till de vanligaste LLM:erna utan får bekosta dessa själva.”*

Tolkning av svaren på fråga 9: De flesta lärare verkar ha fått stöd och hjälp när de behövt, men en mindre grupp har inte vetat vart de skulle vända sig för att få hjälp. Naturligtvis hade det varit jättebra om HB:s stöd- och supportorganisation haft beredskap för att hantera fritt tillgänglig generativ AI när ChatGPT lanserades. Frågan om vilka program lärarna skall ha tillgång till genom licenser behöver uppmärksammas.

Figur 10 *Fördelning av svar på fråga 10*

Tolkning av svaren på fråga 10: De flesta lärare tror att deras studenter använder ChatGPT eller liknande verktyg både som hjälpmedel i sina studier och som underhållning. Många påpekar i sina kommentarer att det är gissningar och att variationen bland studenterna förmodligen är stor.

Figur 11 *Fördelning av svar på fråga 11*

11. Hur uppfattar du att tillgången på AI-verktyg har påverkat studenternas lärande hittills?

11. Hur uppfattar du att tillgången på AI-verktyg har påverkat studenternas lärande hittills?	Antal svar
Väldigt lite	60 (39,0%)
Små, mest positiva, effekter	49 (31,8%)
Små, mest negativa, effekter	29 (18,8%)
Betydande förbättringar	9 (5,8%)
Betydande försämringar	7 (4,5%)
Summa	154 (100,0%)

Några kommentarer: *”Har inte märkt av någon förändring än. Hade dock en grupp om tre studenter som i en kurs uppenbart använt AI för att på ett otillbörligt sätt generera svar.”*; *”Jag tror de verktyg studenterna använder hjälper dem att förstå bättre, sedan är det svårt att urskilja ifall produkten som levereras är mycket starkare tack vare AI eller om studenten i fråga faktiskt har högre lärande.”*

Tolkning av svaren på fråga 11: Lärarna anser att effekterna hittills är små, men många har avstått från att svara. Av skrivna kommentarer kan man se att flera lärare upplevt att vissa studenter använt AI på ett tveksamt eller otillbörligt sätt.

Svar på fråga 12: ”Hur tycker du högskolans support och fortbildning för lärare borde utformas för att hantera användningen av AI-verktyg?”

Några svar: *”Skulle gärna vilja ha stöd när det kommer till information till studenter om hur det kan användas och inte användas i undervisningen.”*; *”Kortare inspelade föreläsningar om hur AI (generativ AI) fungerar, vilka verktyg som finns, hur det kan användas, pitfalls, exempel, erfarenheter.”*; *”Stödet bör inledningsvis fokusera på två aspekter: bedömning och strukturering av examinationer för att skapa en rättsäker examination, samt ge kunskap om hur man på ett effektivt sätt använder AI verktyg i sitt arbete inklusive: undervisning, examination, forskning och administration av resultat etc.”*; *”Fullständiga licenser, jobba med pedagogiska scenarier om den praktiska användning a AI i vårt arbete och inte bara visa verktyget.”*

Tolkning av svaren: De flesta vill ha tillgång till instruktionsvideos online som demonstrerar olika verktyg och ger exempel på tillämpningar. Det finns också önskemål om riktlinjer för användningen av AI, framför allt i vilken utsträckning studenterna skall få använda Generativ AI till olika uppgifter.

Svar på fråga 13: "Vilka frågor om användningen av AI i vid högskolan du tycker är mest angelägna att diskutera? "

Några svar: *"Hur skapar vi bra undervisning som stöder studenters lärande. Hur stöttar vi de som gör rätt och vill lära sig?"*; *"Gränsdragning för fusk/oredlighet."*; *" Hur vi ska använda det i undervisningen och hur vi ska hantera studenternas användning av det. Ska det vara tillåtet eller inte? Om det ska vara tillåtet, under vilka förutsättningar? Hur upptäcker man det?"*; *" Examination (förebygga fusk), men även rättning (kan AI vara ett stöd?)"*; *" Just nu känns det mest relevant kopplat till utformandet av uppgifter av olika slag. Dvs, hur konstruerar man uppgifter som gör det svårt att fuska med hjälp av AI."*

Tolkning av svaren: Den mest överhängande frågan är hur lärare skall sköta examination av studenter så att betygsättningen blir rättvisande och rättssäker. Övriga frågor handlar mest om att bekanta sig med generativ AI och att reflektera över hur utvecklingen av samhälle, näringsliv och kultur påverkas.

Några slutsatser

HB:s lärare är överlag väl medvetna om att generativ AI innebär stora utmaningar i vår verksamhet och det finns ett utbrett intresse för att sätta sig in i tekniken och ta tillvara på möjligheter, samtidigt som man är vaken för de problem som finns med rättvisa och rättssäkra examinationer när studenterna har tillgång till den nya tekniken.

Det är därför angeläget att HB tar tag i frågan om studenternas användning av AI och utformar etiska och juridiska riktlinjer för examinationer som tar hänsyn till ny teknik. Det är också viktigt att man inom akademin överväger vilka förändringar av kursinnehåll och arbetssätt som bäst tillgodoser studenternas framtida behov när AI blir en självklar del av samhälle, näringsliv och kultur. För att kunna delta i processen bör alla lärare bekanta sig med generativ AI.

Behovet av organiserade tekniska kurser är ganska litet eftersom det rör sig om användarvänliga program, däremot måste material med instruktioner och exempel på användning göras tillgängligt och rekommendationer om material som redan finns på t.ex. YouTube spridas. Det finns också ett stort behov av diskussioner om hur examinationer skall genomföras på ett rättssäkert sätt och vilka riktlinjer för AI-användning som är lämpliga inom olika delar av högskolan.

För HUF kommer fortbildning och rådgivning om pedagogiska och metodologiska frågor att påverkas. T.ex. måste delar av den högskolepedagogiska kursen och andra utbildningar uppdateras, men först måste vi som arbetar med högskolepedagogik själva skaffa oss goda kunskaper om AI.